

החברה לישראל שוקלת לרכוש גז מים תטיס

לאור השיבושים באספקת הגז המצרי לישראל, ובהמשך להנחיות של המשרד להגנת הסביבה, שוקלים בבתי הזיקוק לרכוש גז נקודתית מהקידוח של תשובה

י"ר דירקטוריון בון יוסי רוזן. "יש לנו אלטרנטיבות לכל מצב"

תטיס אם וכאשר יתגלו בעיות שונות באספקת הגז ממצרים. יצוין שביצוע עסקאות ספוט אינו זר לשותפות ים תטיס וכבר כיום החברה מספקת חלק מהיקוש לגז טבעי לחברת החשמל ולמפעלי נשר בחדרה באמצעות עסקת ספוט קצרות טווח.

מבזן נמסר בתגובה: "הסכם בון מול המצרים הוא חלק מההסכם הבינ-מדיני תי. לפי הכרזות מועצת הצבא המצרי, יישמו ההסכמים ולכן אנחנו לא מטיי לים ספק שהגז יסופק. לפי דברי EMG, אספקת הגז תחודש בסוף השבוע הזה, אין לנו ספק שכך יהיה ואיננו מפקפקים באמינות המידע. לבזן יש אלטרנטיבות לכל מצב שישקלו אם תתעורר בעיה, אך אנו מאמינים שההסכמים יקוימו. בכל מקרה, לא נכון יהיה להשית על בון צווים אישיים שמתאימים לשימוש בגז טבעי, אם זה לא יגיע בגלל כוח עליון. היום מתקיים טקס לחנוכת צינור הגז הטבעי וחיבורו לצפון כציון דרך למעבר מפעלי הצפון לשימוש בגז טבעי, זאת הודות להתערבות ראש הממשלה ומנכ"ל משרדו ואנו מברכים אותם על כך".

משותפות ים תטיס נמסר שהם אינם מגיבים לתקשורת על מגעים מסחריים עם החברות השונות.

Lior.gutman@calcalist.co.il

לפני כשבוע הוצי הופסקה אספקת הגז ממצרים בשל פיגוע חבלה בצפון חצי האי סיני כאחד הצינורות שמעביר גז טבעי לירדן, מה שהייב שורת תיקר נים במערכת הגז שמוכיחה גז טבעי גם לישראל. לפי הודעת אמפל, שבאמצעות תה מחזיק איש העסקים יוסי מימן 12.5% מ-EMG, אספקת הגז אמורה לחזור כבר מחרתיים. החשש של גורמים שמקורבים

המשרד להגנת הסביבה הוציא צו אישי נגד מנהלי בית הזיקוק, לפיו על ראשי החברה לצמצם משמעותית את זיהום האוויר עד יוני

לבזן הוא שאספקת הגז תתעכב או שלא תהיה סדירה לאחר התיקונים שבוצעו בצפון סיני, מה שיוכיח למצב שבו בון לא תוכל להשתמש בגז טבעי ביוני הקי רוב להפעלת מתקניה השונים. גורם בכיר במשק האנרגיה הסביר ל"כלכליסט" שבזן "השאירה את הדלת פתוחה" לאפשרות רכישה נקודתית מים

ליאור גוטמן

מ וציאים תוכניות מגירה: חברת בון (בתי זיקוק נפט), שבבעלות החברה לישראל, שוקלת בימים אלה לבצע עסקת רכישה גז נקודתית משותפות ים תטיס - כך נודע ל"כלכליסט". מדובר בעסקת ספוט (SPOT) קצרת טווח לתקופה של כמה חודשים עד שנה שבמסגרתה תוכל החברה לקבל גז עבור מתקני החברה שבמפרץ חיפה.

הסיבה לשקילת אופציית הרכש הנקודתית היא הצו האישי שהוציא המשרד להגנת הסביבה נגד מנהלי בית הזיקוק, ולפיו על ראשי החברה לצמצם משמעותית את זיהום האוויר שנפלט ממתקני הזיקוק בתוך 18 חודשים. הצו נכנס לתוקפו בסוף דצמבר 2009 ומכסת הוד החודשים מסתיימת בעוד שלושה חודשיים וחצי, כלומר כבר ביוני הקרוב. מי שחתום על הצו הוא השר להגנת הסביבה גלעד ארדן (ליכוד) שהחזיר משמעותית את רמות פליטת המזהמים שחלות על בון כיום. בפני בון עמדה האפשרות של התקנת סולקנים (פילטרים) במתקני החברה בהשקעות ענק, אולם חיבור צינור הגז הצפוני, שהנחתו הפיזית הסתיימה לפני כשבוע, אמור לפתור את הבעיה. הסיבה: בון צפויה להפעיל את מתקניה באמצעות גז טבעי שהשימוש בו נקי משמעותית מהשימוש בסולר או במזוט, וכאן התרומה לצמצום זיהום האוויר.

לפני חודשיים חתמה החברה ליישראל על עסקת גז עם הספקית המצרית EMG. במסגרת העסקה התחייבה EMG לספק גז טבעי בהיקף של 1.4 BCM (מיליארד מ"ק) לתקופה של 15 שנה ובהיקף כספי של 3.2 עד 4.3 מיליארד דולר. הגז מיועד לשימוש עבור שלוש חברות: בון על מתקני הזיקוק שלה; חברת OPC שמקימה תחנת כוח פרטית במישור רותם שבנגב בהספק של 440 מגהוואט ומפעלי ים המלח, שם מתעדרת החברה לישראל להקים תחנת כוח שתעבוד על גז טבעי במקום התחנה הנוכחית שופעלת על מזוט.

למה ישראל תקשה לייצא גז לאירופה כפי ניק באטלר

קידוח לווייתן צילום: אלברטו

- שוק צפוני:** אירופה מקבלת גז ממדינות רבות ביניהן מצרים, אלג'יריה, רוסיה, נורבגיה ואפילו ארה"ב
- המשבר בין טורקיה לישראל:** בשל היחסים הרעועים בין שתי המדינות מתיחת צינור החלכת גז לטורקיה נראית לא סבירה
- עלויות גבוהות ביוון:** ניתן למתוח צינור החלכה מישראל ליוון אך מכיוון שמערכת החלכה בתוך יוון אינה מפותחת תידרש השקעה אדירה
- מרחק גדול מדי לאיטליה:** המרחק בין שתי המדינות הופך את הניסיון להעביר צינור החלכה ללא כדאי

מערכת המיסוי שלה בתחום הגז כמה פעמים. אבל כדאי לזכור שבכל מקום שם שינו את החוקים שינו אותם ביהס למציאות הקיימת ולמאגרים שידוע על קיומם. מה שקורה בישראל בתחום נורמאלי אבל כדאי לזכור שיש נקודת איוון בגביית המס שאחריה המשקיעים לא יגיעו. אולי יש מחשבה שהזיזים ירוויחו קצת פחות אבל אני לא בטוח שהטענה הזאת נבחנה כאן עד הסוף".

לא נפט, אנרגיות מתחדשות

אחת מההערכות ארוכות הטווח של משרד התשתיות הן שעד 2025 ישראל

אני מקווה שישראל תוכל לסגל לעצמה תוכנית לאומית לפיתוח מאגרי הגז שאינה תלויה באף מפלגה

תוכל לייצר חשמל גם ממתקני גרעין, כמוקבל במדינות שונות באירופה. כיום הנושא לא נבחן מכיוון שהקמת כור גרעיני לייצור חשמל תחייב את ישראל לחתום על אמנות שהושפות מידע שעי לול להיות רגיש. "כולם אומרים שיש לכם את הטכנולוגיה", אומר באטלר בחיך, אולם מוסיף שלא בטוח שישראל צריכה בכלל לפנות לכיוון הזה. "אני הייתי משתמש בגז טבעי ומסב את כל תחנות הכוח הישנות ואלו שיבואו לעי בודה נמצב דרדלקי, ומגדיל את היקף השימוש בגז", הוא אומר.

אנרגיות מתחדשות זה פתרון הולם לזרזת הייצור הנמוכה? "לישראל יש פוטנציאל עצום בתחום האנרגיות המתחדשות והכל שאין תוכנית רחבה בישראל לעודד את הפיתוח. אתם צריכים להבין שהגז לא יספיק לתמיד וצריך לבחון את השוק כל הזמן. אתם יכולים להקים בישראל תעשיית יצוא שלמה של אנרגיה סולארית, כדך מה לתעשיית היצוא של שבבי מחשב (אינטל - ל"ג), מעריך באטלר.

Lior.gutman@calcalist.co.il

היקף חחה הגז של בון עם EMG מיניארד דולר 2.9-1.8

צילום: אלעד גרשנור, אוראל כזן

מחקני בון במפרץ חיפה. מדובר בעסקה לטווח של כמה חודשים